

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

XXIV. Quomodo se gerere debeat confessarius in imponenda satisfactione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

Patrem per Christum Iesum. satisfacere valeamus: circa qua flagella tamen & alia incommoda, quæ necessario patimur, observandum est, nos pro eo solum tempore satisfacere, quo illa patienter toleramus per actum positivum patientiæ, vel alterius virtutis; cum satisfactionis virtus, non tam in passione, & sufferentia, quàm in libera, & virtuosa flagellorum illorum, & incommodorum acceptatione consistat.

S E C T I O XXIV.

Quo modo se gerere debeat confessarius in imponenda satisfactione.

SUPPONIMVS; confessarium non modò posse, sed etiam debere satisfactionem aliquam pœnitenti iniungere, ut constat tum ex Conc. Lateran. cap. *Omni utriusq;*, & ex Conc. Trid. sess. 14. cap. 8. tum etiam ex eo, quòd tenetur confessarius id præstare, quod ex eius parte ad integritatem Sacramenti requiritur; pars autem integrans Sacramenti Pœnitentiæ est satisfactio, non quæcunque, sed illa solummodo quæ ex præcepto Sacerdotis imponitur, ut ex antè dictis constat, & habetur in Catech. Rom. part. 2. cap. 5. excipitur tamen, quando pœnitens ita morti proximus est, ut nihil supersit vitæ, nisi quantum satis est ad absolutionem recipiendam: tunc enim, sicut moribundus nullam pœnitentiam implere potest, sic confessarius nullam imponere tenetur: si tamen non ita morti vicinus sit, præstat semper aliquam vel levissimam imponere, v. g. invocationem nominis Iesu, deoscultationem imaginis crucifixi, &c. Ut ea ratione Sacramentum habeat debitam integritatem, & infirmus fructum aliquem ex illa satisfactione Sacramentali percipiat.

Hoc præsupposito, ut noverit confessarius quomodo se in iniungendis pœnitentiis seu satisfactionibus gerere debeat, Conc. Trid. doctrina ipsi atentè consideranda est.

praefertim sess. 14. cap. 8. ubi dicit, *Debere Sacerdotes Debitum*
quantum Spiritus, & prudentia suggererit, pro qualitate crimi-
num, & poenitentium facultate, salutaris, & convenientis sa-
tisfactiones iniungere, &c.

Quae quidem Concilij verba, si attente (considerentur) perpendantur, plurimum lucis cuilibet confessario afferre poterunt, ut hac in parte officio suo rite fungatur.

Dicit igitur in primis, *Quantum Spiritus & prudentia suggererit*; ut ostendat Ecclesiam pro iniungendis satisfactionibus in foro interiori, & secreto Poenitentiae, nullam certam regulam in particulari praescribere voluisse, sed id confessariis determinandum reliquisse; & quamvis olim plures canones poenitentiales ad vigorem Ecclesiasticae disciplinae conservandum sanctissime ediderit, ac pro exigentia temporum locorum, & personarum varie commutaverit; illos tamen, cum jam ab aliquibus saeculis in debitum abierint, in usum ob iustissimas causas revocari noluisse; sed satisfactionem quidem privatam, & sacramentalem, confessariorum discretioni, & prudentiae commisisse, publicam autem ob publica peccata exolvendam, Episcoporum arbitrio permisisse, ut constat ex variis Conc. Tr. decretis, ac praefertim ex sess. 24. c. 8. de reformatione. Vbi declarat Episcopum posse poenitentiam publicam, in aliam secretam poenitentiam commutare, quando ita magis expedire iudicaverit.

Dicit . . . *Pro qualitate criminum*; ut noverit confessarius quid potissimum attendere debeat in imponenda satisfactione, cuius mensuram, ac modum non pro libito determinare debet, sed pro qualitate criminum, in quorum dictam simul, & medelam imponitur; ideoque peccator non modo numerum, ac speciem, sed & alias circumstantias debet perpendere, ex quibus illorum gravitas augeri, minui potest, v. g. an ex infirmitate, ignorantia, vel maiestate fuerint commissa; an ex repentino animi motu; an ex pravo aliquo, & inueterato habitu ortum ducant iuxta divinae iustitiae regulam, *Pro mensura delicti, sit & poenitentiae modus*

Dicit 3. & Pœnitentium facultate: non enim sola peccatorum grauitas aut leuitas, sed & ipforum pœnitentium facultas consideranda est; quod Rituale Romanum optimè declarauit tit. de ordine administrandi Sacramentum Pœnitentiæ, ubi dicit, in iniungendis satisfactionibus, *Habendam esse rationem status, conditionis, sexus, ætatis, & item dispositionis pœnitentium, Status, v. g. sitne pœnitens clericus, an laicus, &c. Conditionis, infirmæ, an eminentis, superior, an inferior, diues an pauper. Sexus: aliqua enim in sexu fragiliori tolerari vt cunque possunt, quæ in perfectiori nullam excusationem admittunt. Ætatis, est enim longè dispar ratio peccatorum, quæ in ætate puerili, & quæ in perfecta, & matura committuntur. Et dispositionis, corporis scilicet, vel animi; aliqui enim sunt imbecilles, & infirmi, quos si oneraueris, opprimes; alij contra valentes & robusti; item alij conscientia scrupulis, & dubiis inquietantur; alij passionibus acerbis exagitantur. Quæ omnia & alia similia confessario perpendenda sunt, vt (sicut loquitur Catech. Rom. sup.) *Cum iustitia, prudentia & pietate in sententia erga pœnitentes ferenda se gerat.**

Post considerationem qualitatis criminum, & facultatis pœnitentium, satisfactiones ipsæ imponendæ attendi debent, quas Concilium dicit esse debere *Salutares & conuenientes.*

Salutares quidem, id est utiles & aptas ad salutem pœnitentium: quod vt præbet confessarius, debet in illis imponendis hoc solum ob oculos habere, nimirum vt pœnitentis saluti consulat; ideoque duo extrema huic fini opposita sunt ipsi deuitanda.

Primum est, *Ne* (ut loquitur Conc. Suprà) *peccatis conuiceat, & indulgentius cum pœnitentibus agat, nè ue leuissima quadam opera pro grauissimis delictis iniungendo, alienorum peccatorum particeps efficiatur. Habent autem præ oculis, ut satisfactio, quam imponit, non sit tantum ad noua vitæ custodiam, & infirmitatis medicamentum sed etiam ad præteritorum peccatorum vindictam, & castigationem: hoc fiet, si (ut monet Rituale Romanum supra) confessarius, quantum poterit, Contrarias peccatis pœnitentiæ iniungat; veluti*
auariæ,

avaris, eleemosynas; libidinosi, jejunia vel alias carnis afflictio-
nes; superbi, humilitatis officia; desidiosus, devotionis studiu-
tarius autem, vel serius confitentibus, vel in peccata facile reci-
dentibus utilissimum fuerit consulere, ut saepe, puta semel in
mense, vel certis diebus solemnibus confiteantur, & si expediat
communicent.

Aliud quoque extremum ipsi confessario, devitandum
est, ne scilicet durum se, & rigidum ultra quam satis est
poenitenti exhibeat, illiq; acerbis nimis, & molestas po-
nitentias imponat, eo pretextu, quod conscientiam suam
exonerare velit, nihil curans, an ipse poenitens eas adim-
pleat nec ne: quod esset maxime à charitate alienum, &
fini huius Sacramenti prorsus repugnaret; unde sapien-
tissime monet Rituale Parisiense tit. de Sacram. Poenit.
confessarius satisfactione, iniuncta interroget poeniten-
tem, An possit, anne dubitet poenitentiam sibi iniunctam pro-
gere; alioquin eam immutat aut minuat. Neq; repudiandum
est axioma Io. Gerson. part. 2. operum in regul. moral. ubi
dicit, Tuius esse cum parva poenitentia, quae sponte suscipitur
& verisimiliter adimpleretur, ducere confessos ad Purgatorium
quam cum magna non implenda, precipitare in infernum. Et
te multi graves Theologi, quibus subscribit Gamachus, et
stimant, confessarium aliquando pro satisfactione poe-
niti salubriter imponere posse opera, etiam ab ipso non
debita, & praecepto implenda, v. g. ut audiat missam singu-
lis Dominicis diebus, & festivis per annum, ut per totam
quadagesimam ieiunet, &c. Observat praeterea Layman. tit.
6. de poenit. c. 15. ex S. Thoma & aliis Doctoribus, aliquid
esse causas, quarum intuitu confessarius legitime possit
satisfactionis imponendae rigorem minuere, quales sunt
magnitudo contritionis, infirmitas corporis, imbe-
litas animi, tubilxi aut indulgentiarum tempus aut simi-
les.

Deniq; Concilium dicit satisfactiones esse debere
venientes statui, conditioni, sexui, &c. Scilicet ut nihil
illis confessarius à poenitente nisi iuxta prudentiae regu-
lam exigat; e. g. ut filio familias non iungat eleemosy-
nary

erogandas, operariis vel debilibus personis ieiunia, mulieribus peregrinationes, valde occupatis multas preces; sed præcipuo studio confessarius cauere debet (Vt rectè monent S. Anton. Nau. & alij apud Laym, supra) ne tales imponat satisfactiones, ex quibus alij v. g. maritus, parentes, vel domestici in suspitionem peccati alicuius in confessione declarati venire possint, aut ex quibus conijciant, graue aliquod peccatum à pœnitente commissum fuisse: quod etiam habetur in Rituali Romano supra, vbi expressè prohibetur, ne vnquam pro peccatis occultis quantumuis grauibus manifesta imponatur.

SECTIO XXV.

Quæ sit obligatio pœnitentis circa pœnitentiam acceptandam, & adimplendam.

CERTVM est pœnitentem obligari ad acceptandam, & ad implendam pœnitentiam sibi rationabiliter à confessario impositam, nec posse licitè illam repudiare, & satisfactionem in Purgatorio implendam reseruare. Ita enim docet S. Thom. in 4. disp. 18. q. 1. a. 3. q. 3. & post illum Sot. Palud. Major, & alij plures, quos citat, & sequitur Suar. disp. 38. sect. 7. Ratio est; tum quia integritas Sacramenti à pœnitente seruanda id requirit; tum etiam, quia potestas ligandi, quæ Sacerdotibus à Christo Domino concessa est, in eo præsertim consistit (vt declarat Conc. Trid. sess. 14. cap. 8. & can. 15.) quòd Sacerdotes ex iudiciali, quam habent potestate, ligare possint pœnitentes ad pœnam; ad quam profectò eos ligare non possent, si ad satisfactionem implendam non possent eos obligare.

Vnde sequitur, illum peccare, qui pœnitentiam rationabiliter impositam acceptare non vult, aut acceptatam implere non curat; mortaliter quidem, si pœnitentia illa sit grauis; venialiter tantum, si leuis sit: vt docet Valent. quæst. 4. de Pœnit. pu. 4. Imò Suar. supra existimat, pœnitent-